

Háttér tanulmány

**a szellemi alkotások hasznosítása érdekében
a kutatóhelyeken foglalkoztatott közalkalmazottaknak a vállalkozásoknál,
valamint a vállalkozások alkalmazottainak a költségvetési kutatóhelyeken
végzett kutatási tevékenységét ösztönző támogatási rendszer kialakításához**

Budapest, 2005 május

Készült az NKTH 260-1/2005. sz. megbízása alapján.

Készítette:

Dr. Jávorka Edit

Közreműködtek:

Mosoniné dr. Fried Judit

Czakó Judit:

Bercsey Tibor

Fazekas József

Hornyák István

Koordinátorok:

Dr. Imre József

Dr. Peredy Zoltán

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	4
Nemzetközi tapasztalatok.....	5
Néhány európai ország mobilitási programja	7
Politikai prioritás.....	7
Hazai tapasztalatok.....	9
Ajánlások állami programok bevezetésére	11
<i>I. Program: a közületnél dolgozó kutatók ideiglenes alkalmazása az üzleti szférában .....</i>	<i>11</i>
<i>II. Program: Vállalkozásokban dolgozó kutatók egyetemekenél, kutatóintézetekben való ideiglenes munkavégzésének ösztönzése .....</i>	<i>14</i>
<i>III. Program: Gyakornok kutatók ideiglenes, majd végleges alkalmazásának támogatása.....</i>	<i>17</i>
<i>IV. Program: Innovációs magán-bróker szervezetek létrejöttének, valamint szolgáltatásaik igénybevételének támogatása .....</i>	<i>18</i>
<i>V. Jelenleg működő K+F programok lehetséges módosítása .....</i>	<i>20</i>
<i>VI. Más kapcsolható támogatási források .....</i>	<i>22</i>
<i>VIII. Jelenleg alkalmazott munkaerő-piaci eszközrendszer kiegészítésének lehetőségei .....</i>	<i>24</i>
<i>IX. Javaslat új aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök alkalmazására .....</i>	<i>26</i>
<i>X. Javaslat új munkaerőpiaci programok bevezetésére .....</i>	<i>27</i>
<i>XI. Az ösztönzés várható hatása.....</i>	<i>32</i>

Bevezetés

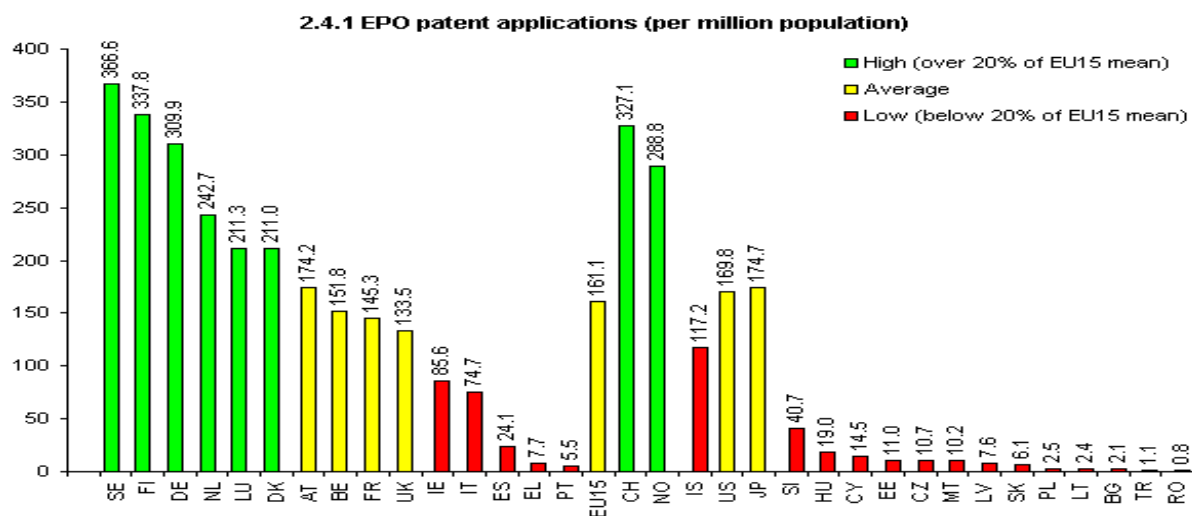
A kutatás-fejlesztésről és a technológiai innovációról szóló törvényhez kapcsolódó intézkedések kidolgozását előíró 2286/2004. (XI. 17.) Korm. határozat különböző feladatokat határoz meg. A feladatok között szerepel egy olyan kormány-előterjesztés elkészítése, amely a szellemi alkotások hasznosítása érdekében a kutatóhelyeken foglalkoztatott köz-alkalmazottaknak a vállalkozásoknál, valamint a vállalkozások alkalmazottainak a költségvetési kutatóhelyeken ideiglenes jelleggel végzett kutatási tevékenységét ösztönző rendelkezéseket, valamint a feladat megvalósítását célzó programot tartalmazza.

Ehhez igazodva a tanulmány célja olyan több éven át rendszerszerűen működő, az érintett szervezetek tevékenységét átfogó komplex állami támogatási programokra, valamint hozzákapcsolódó jogszabályi módosításokra vonatkozó ajánlások kialakítása, amelyek hosszabb távon elősegíthetik a kormányhatározat előzőekben jelzett céljainak elérését

Kiindulásunk az a megállapítás (lásd például az Állami Számvevőszék 2004. évi jelentését az Országgyűlésnek a központi költségvetésből K+F célokra fordított pénzeszközök hasznosulásának ellenőrzéséről), mely szerint a hazai K+F szektor versenyképességének egyik legnagyobb akadálya, hogy évtizedek óta kínálat-orientált kutatás folyik az országban: nincs elegendő erő a kutatási eredmények átvételére, megvalósítására és értékesítésére különösen a kis- képes vállalkozásoknál. A kutatók, ideiglenes helyváltoztatása az akadémiai és a vállalkozások kutató helyei között, a tudás hordozója, és a gazdasági hasznosításának elősegítése révén, fontos tényező lehet a versenyképesség elősegítésében.

Miközben kutatóink az alapkutatás területén nemzetközileg is elismert sikereket érnek el, pozícióik figyelemre méltóak, addig az elméleti kutatási eredmények hazai gyakorlati hasznosítása terén más országokhoz képest komoly lemaradás tapasztalható. Ezt szemlélteti a következő grafikon is.

Az Európai Szabadalmi Hivatalhoz benyújtott szabadalmi kérvények száma (1 millió lakosra számítva)

Forrás: European Innovation Scoreboard 2003, Technical Paper No 1, Indicators and Definitions, 21. old. (Idézte: Balogh Tamás: Kézirat.)

Jegyzetek: Az országokat az EU-ban használt szokásos rövidítés jelzi, az egyes országok teljesítményét pedig a következő jelölés:

- Magas arány (legalább 20%-kal az EU-15 átlaga fölött)
- Átlagos arány
- Alacsony arány (legalább 20%-kal az EU-15 átlaga alatt)

A kutatók ideiglenes mobilizációja nem véletlenül került szinte az egész világon az innovációs folyamatok homlokterébe. Nem mellékes ugyanis, hogy az elméleti kutatások sikerei milyen gyorsan és hatékonyan válnak működő tőkévé, egyben az adott ország gazdasági fejlődésének mozgatóerejévé.

Nemzetközi tapasztalatok

A tudomány és a gyakorlat között keletkezett szakadék felszámolására¹, az elméleti és a gyakorlati szférák különállásának megszüntetésére az elmúlt két évtized folyamán egyre növekvő figyelmet szentelt az Európai Unió. A legtöbb uniós tagállamban a kutatások nagy hányadát az egyetemek és a kutatóintézetek végzik, ugyanakkor azok eredményeinek gazdasági hasznosulása érdekében, növelni kell a vállalatok szerepvállalását a kutatási tevékenységben és az eredmények társadalmi-gazdasági hasznosításában. Az egyes szektorok

¹ Az EU vizsgálatok a bajok okának az úgynevezett *európai paradoxont* jelölték meg. Megállapították, hogy Európában a K + F világszínvonalú, így igen sok élvonalbeli publikáció születik kitűnő kutatók tollából, a színvonalas tudományos teljesítmény azonban nem tükröződik a gazdasági innovációk létrejöttének és terjedésének jellemzőiben, például a szabadalmi statisztikákban.

együttműködésének egyik eszköze a kutatók szektorok közti átmeneti mobilitása.

Az akadémiai (egyetem, kutatóintézet) és az üzleti szféra közötti kutatói mobilitás az unió tagországaiban sem elégséges. E folyamat arányait is csak néhány országban mérik fel.

Kutatók mozgása a tudomány és az ipar között
(éves átlagban, az adott szektor kutatóinak összességéhez viszonyítva (%))

Ország	Felsőoktatásból az iparba		Állami kutatóintézetekből az iparba		Iparból felsőoktatásba, kutatóintézetbe	
	Érték	Időszak	Érték	Időszak	Érték	Időszak
Belgium	3	1995-1996	5	1995-1996	0,4	1995-1996
Németország	5	1997-1999	3	1997-1999	n.a.	-
Finnország	3,5	1994-1995	4	1994-1995	0,4	1994-1995
Svédország	4	1994-1995	15	1994-1995	0,6	1994-1995

Forrás: Polt *et al.* (2001)

Az unió tagországainak kormányai különböző programokkal segítik a kutatók ideiglenes helyváltogatását. Ezek a programok egyfelől többcélúak (segítik a tudástranszfert, a képzést, a kutatási eredmények hasznosítását stb.), másfelől nem elszigetelt támogatást jelentenek: részei az innovációt segítő teljes eszközrendszernek. Az utóbbi években főként a kis- és középvállalatokra koncentrálnak, ebben a körben járulnak hozzá leginkább az innovációs képességek növeléséhez. Az anyagi támogatás ritkán jelent 100 százalékos állami részvételt az egyes programokban. Jellemzően 30-40 százalékkal maga a vállalat is hozzájárul az új munkaerő költségeinek fedezéséhez. Az egy kutatóra jutó összeg, információink szerint, havi ezeröttszáz – tízezer euró között van. Az alacsonyabb összegből külföldi, elsősorban kelet-európai kutatók foglalkoztatását segítik, pl. Németországban. Magasabb összegben belföldi kutatók, illetve az őket ideiglenesen elengedő szervezetek (egyetem, kutatóintézet, KKV) részesülnek. Az egy kutatóra jutó költségben a kompenzáció is benne van.

Jelenleg Európában sokféle program létezik, és ezek más és más szereplőket, állami és magán szervezeteket érintenek. A mobilitás fő iránya az egyetemről indul és az iparba tart. Ugyanakkor vannak „fordított” programok is, amikor éppenséggel az üzleti világból kívánnak megnyerni szakembereket a tudományos intézmények számára. A két alapforma: az egyén mozgása, illetve a szervezetek együttműködése

Néhány európai ország mobilitási programja

Ország	Politikai prioritás	Intézkedések
Ausztria	A kutatói létszám növelése, a felsőoktatásban Részvevők számának növelése. A külföldön dolgozó kutatók hazatérésének ösztönzése, külföldiek foglalkoztatása	<ul style="list-style-type: none"> - impulzus projektek - fiatal kutatói programok
Belgium	n.a.	n.a.
Ciprus		Görögország-Ciprus közötti együttműködés programja
Dánia	Általános fejlesztési stratégia része	<ul style="list-style-type: none"> - ipari kutatói program - ipari innovátor program - nagy, különböző diszciplínákat képviselő kutatócsoportok közötti együttműködési programok - poszt-doktori, innovációs programok
Egyesült Királyság	A tudomány és az ipar közötti kapcsolatok részeként kezelik a mobilitást	<ul style="list-style-type: none"> - TCS, Faraday, CASE programok
Finnország	A humán tőke fontosságának elismeréséhez kapcsolódik	<ul style="list-style-type: none"> - magasan képzett ipari szakemberek meghívása egyetemekre, professzori kinevezéssel - ipari szakemberek részmunkaidős foglalkoztatása a felsőoktatásban - disszertáció készítés és gyakorlat vállalatoknál
Franciaország	A mobilitás kormányzati prioritásnak számít	<ul style="list-style-type: none"> - ösztönzés kutatói és fejlesztői karrierre - műszakiak megnyerése innovatív projektekhez - doktorjelöltek ösztönzése arra, hogy részt vegyenek vállalatok innovatív projektjeiben - poszt-doktorok támogatása, hogy KKV-nál dolgozzanak - műszaki kutatói diploma adományozása

		<ul style="list-style-type: none"> - Fiatalok és Innováció c. program
Görögország	Fontos a határokon túli mobilitás, a fiatalok külföldön történő képzése és a külföldön dolgozó kutatókkal való kapcsolat	<ul style="list-style-type: none"> - kutatók támogatásának programja - program a külföldről visszatérő kutatók támogatására
Hollandia	A mobilitás nem számít prioritásnak – a technológia- és tudástranszfer részeként segítik	Tudástranszfer támogatása KKV-k felé
Írország	Jelenleg nem szerepel a prioritások között, bár van igény újabb programokra	Fúzió program
Izrael	Nem számít prioritásnak	
Luxemburg	Jelenleg nem foglalkoznak vele	Kutatóképzési programok
Németország	Főként az IT szektorban nagy a magasan képzett szakemberek iránti igény. Prioritást élvez a KKV-k felé irányuló mobilitás. A politikusok inkább az oktatást tekintik kulcskérdésnek, mint a mobilitást. Ez utóbbi inkább a bevándorlási politika részeként áll az érdeklődés homlokterében	<ul style="list-style-type: none"> - Kelet-németországi KKV-k felé történő mobilitás ösztönzése - ProInno program - Regionális szintű, innovációs asszisztens program, több tartományban
Norvégia	Statisztikák szerint magas a diplomások mobilitási rátája és számos területen hiány van képzett emberekből. Külföldről is próbálnak munkaerőt toborozni	KKV kompetencia program
Portugália	Egyre fontosabbá válik a mobilitás	Integrált program diplomások és doktori fokozattal rendelkezők vállalatnál és technológiai központokban történő foglalkoztatására
Spanyolország	Fontos kérdésnek számít a mobilitás	<ul style="list-style-type: none"> - IDE program - Ramon y Cajal Program
Svédország	Cél a növekvő mobilitás	<ul style="list-style-type: none"> - kompetencia központok program - új felsőoktatási intézmények - liaison irodák az újabban alapított felsőoktatási intézményekben a vállalati (KKV) együttműködés segítésére

Forrás: European Trend Chart on Innovation, 2001

Az Európai Unió fontosabb mobilitási akciói a Marie Curie akciók, mely a humán erőforrások és a mobilitás (HRM) programja, költségvetése 1,58 milliárd

euró, 12 darab különböző alprogramból áll, amelyek keretében kutatók jutnak finanszírozott képzési és más karrierfejlesztési lehetőségekhez. Az egyes akciók a kutatói karrier különböző szakaszaira épülnek .

A fogadó intézmények számára meghirdetett Marie Curie akciók közül a Marie Curie fogadói ösztöndíj a tudástranszfer elősegítésére (Host Fellowships for the Transfer of Knowledge – ToK) lehetővé teszi európai intézmények (egyetemek, kutató-intézetek, vállalkozások, stb.) támogatását a tudástranszfer elősegítése és új kutatási kapacitások kompetenciák kialakításának érdekében. A támogatott projektek lehetőséget biztosítanak tapasztalt kutatók kölcsönös cseréjére; a kutatók tudásának továbbfejlesztésére azzal, hogy eltérő munkakörnyezetbe integrálják őket; vagy új tudás megszerzésére, majd hasznosítására akkor, amikor a kutató visszatér az anyaintézményébe.

A Marie Curie Akciókon belül az Ipar-akadémia stratégiai partnerség létrejöttét elősegítő akció (Marie Curie Industry-Academia Strategic Partnership Scheme – TOK-IAP) célja tartós és stratégiai partnerség létrehozása az egyetemi/kutatóintézeti szféra (akadémia) és a vállalkozások világa, elsősorban a KKV-k, között úgy, hogy kötelezően megvalósul a kutatók szektorok közti átmeneti mobilitása. Az egyik fél kutatójának a másik partnernél történő tartózkodásához a Közösség legfeljebb 2 évre biztosít támogatást. Az anyaintézménynek szerződésben kell köteleznie az akcióban részt vevő kutatóját arra, hogy legalább egy évre visszatér, hogy a megszerzett tudást ott továbbfejlessze, különben az akció során számára folyósított támogatást vissza kell fizetnie. A cserének minden esetben interszektoriális jellegűnek kell lennie.

Sok országban működnek ún. **bróker szervezetek**, amelyek segítenek a kutatói munkaerő közvetítésében. Alkalmasak arra, hogy nyilvántartsák egyfelől a kutatókat váró cégeket, másfelől a vállalati munkahelyet kereső kutatókat (illetve az őket ideiglenesen elengedő kutatóhelyeket). Jó módszernek tűnik, hogy a vállalatok bejelentkezzenek az ilyen szervezeteknél.

A következőkben ismertetett hazai program-ajánlásokat az Európai Unió humán-programjainak és tagországok nemzeti programjainak módszereit és működésük tapasztalatait figyelembe véve dolgoztuk ki.

Hazai tapasztalatok

A vállalkozások 80%-ánál nincs a kutatás-fejlesztéssel főállásban foglalkozó alkalmazott és mindössze 5%-uknál van 6 vagy annál több kutató-fejlesztő. Ezek alapján joggal elvárható lenne egy mobilitásra, kutatói kapacitásbővítésre

való igény, ezzel szemben csak kis hányaduk, 5-6%-uk jelezte, hogy munkaerőhiány gondjai lennének.

A multinacionális, vagy külföldi nagy-vállalatoknál főként az alkalmazott kutatások és a kísérleti fejlesztések találhatók meg, elsősorban technológiai transzferek alkalmazói. A szervezett kutatási együttműködés, kutatásvásárlás a saját fejlesztésekhez képest kisebb volumenű.

KKV-k többségénél a sokoldalú innovációs törekvések állnak a stratégia középpontjában, de a saját kutatás, szabadalomvásárlás, a technológia és tudás transzfer iránti elkötelezettség sajnos kisebb a kívánatosnál. Elsősorban jellemzőek rájuk az első- és második generációs innovációs folyamatok. A kisebb számban előforduló, harmadik generációs innovációs folyamatokat (a piaci trendek és a technológiai trendek integrációjára törekvő) megvalósító vállalatok valamilyen speciális tudás birtokában jöttek létre és sokat közülük korábban tudományos kutató, vagy fejlesztői munkakörben dolgozók alapítottak.

A felsőoktatási, akadémiai előrehaladásnak, karriernek nem feltétele az ipari, vállalati gyakorlat, tapasztalat. Ma a felsőoktatási intézményekben főállású oktató-kutatóként foglalkoztatottak 5-7%-a rendelkezik csak ipari tapasztalattal és azok is az idősebbek köréből kerülnek ki. A személyi állomány átlag életkora 50 év felett van, a vezető oktatói eléri a 60 évet. Csaknem teljesen hiányzik a már kellő szakmai tapasztalattal rendelkező 35-40 éves korosztály. Hiányzik az eredményes kutatómunkának, az innovatív légkör, a vállalkozó egyetem kialakulásának. Az 1990-es évek elején fellazult, gyakorlatilag csaknem megszűnt ipari kapcsolatok miatt, az utóbbi években megjelenő és néhány vállalatokkal közösen elnyert pályázat ellenére sok esetben az intézmények számára nem ismertek az ipari elvárásai, problémái, és a vállalatok előtt az egyetemi kutatóhelyek eredményei, képességei és lehetőségei. A mobilitás az ipari és az egyetemi, de az egyetemi-egyetemi és az egyéb állami kutatóhelyek között is mára már megszűnt. Részben a közalkalmazotti jogviszony, az oktatási-kutatási projektekből való kiszorulás, elért pozíciók elvesztésétől való félelem, másrészt a két szféra egymástól való elszakadása, az eltérő követelmények teljesíthetősége és az eltérő munkamódszer mentalitás miatt.

Mindez alátámasztja az ideiglenes mobilitás állami támogatásának szükségességét

Ajánlások állami programok bevezetésére

Ennek érdekében tartjuk szükségesnek a következőkben vázolt programok indítását, amelyek megvalósítására Kutatási és Technológiai Innovációs Alap, pénzügyi kerete jelenthet forrást. Emellett a munkaadói és a munkavállalói járulékokból működtetett Munkaerőpiaci Alap (MPA) foglalkoztatási alaprészének a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium által működtetett központi felnőttképzési, illetve munkahelyteremtő beruházási célú keretei, továbbá a megyei/fővárosi munkaügyi központok által működtetett decentralizált kerete valamint az Oktatási Minisztérium által működtetett szakképzési alaprésze is számításba vehető forrásként.

A támogatási programok kialakítása során szem előtt kell tartani, hogy:

- valamennyi érdekelt fél ösztönözve legyen a kutatók ideiglenes mozgásában,
- a kutatók ideiglenes helyváltoztatása szellemi termék gazdasági hasznosítására irányuljon, innováció orientált legyen és ne okozzon egyik szférában sem kutatói kapacitáshiányt.
- a pályázók között általában előnyben kell részesíteni a KKV támogatását, és az elmaradott területeken pályázókat
- differenciált feltételeket aszerint, hogy az ideiglenes munkavégzésre pályázónak 2, 3, 5, 10 évi gyakorlata van

I. Program: a közületnél dolgozó kutatók ideiglenes alkalmazása az üzleti szférában

A program működése:

A három fél (vállalkozás, költségvetési kutatóhely és kutató) szoros együttműködésével működtetett program keretében az alábbi két alternatíva szerint célszerű a támogatást nyújtani:

A./ Alternatíva: Az elméleti kutató, miközben megtartja közalkalmazotti státuszát, előmenetelét és illetményét, amelyet a költségvetési kutatóhely, mint „fő” munkáltatója fizet ki számára, 6 hónaptól akár 1,5 évig terjedő időtartamú gyakorlati kutatói munkát végez egy vállalkozásnál, amely a kutatónak a vele határozott időre megkötött munkaszerződés alapján munkabért fizet. Mindkét munkáltató a felmerülő plusz költségeihez igényelheti az állami támogatást.

B./ Alternatíva: A kutató a költségvetési kutatóhelytől, mint eredeti munkahelyétől fizetés nélküli szabadságot igényel és kap 6 hónaptól akár 1,5 évig terjedő időtartamra, amely alatt határozott idejű munkaviszonyt létesít a programban résztvevő vállalkozással. A vállalat fizeti a kutatót,

majd a támogatás keretében visszakapja az ezzel járó költségei jelentős részét.

Mindkét esetben lényeges, hogy a kutató - azon túlmenően, hogy fontos számára a siker, az elismertség és a karrier - a kutatási eredmény gyakorlati hasznából való részesedéssel anyagilag is ösztönözve legyen az ideiglenes helyváltásra.

Alanyi és tárgyi feltételek:

A támogatandó szervezetek alanyi köre az egyetemek, akadémiai kutatóintézetek (döntés esetén ide sorolhatók az intézmények önálló költségvetéssel rendelkező részlegei is) és vállalkozások, míg a végső kedvezményezettek a diplomával rendelkező, legalább 2 (vagy 3) éve egyetemeken, akadémiai kutatóintézetekben közalkalmazotti státuszban foglalkoztatott kutatók.

A támogatás feltételei:

- a programban résztvevő költségvetési kutatóhelynél közalkalmazotti státuszban lévő kutató határozott idejű alkalmazása munkaviszony, vagy megbízási jogviszony keretében a partner-vállalkozás részéről,
- a költségvetési kutatóhely vezetőjének hozzájárulása a vállalkozással való ideiglenes munkaviszony létesítéséhez, továbbá az előbb említett 2. sz. alternatíva esetében a fizetés nélküli szabadság engedélyezése,
- a támogatási időszak alatti foglalkoztatási kötelezettség vállalása a vállalkozás által,
- együttműködési megállapodás a költségvetési és a vállalati kutatóhelyet működtető szervezetek között, amelynek többek között ki kell térnie
  - a kutatási eredmények közös hasznosítására, annak hasznából való részesedésre, az üzleti titkok megtartására, a kutató státuszára, javadalmazására stb.,
  - a kutatási eredmény hasznosításából a kutatót megillető részesedés formájára, mértékére,
- a kutató szándéknyilatkozata a feladat vállalásáról, amely később a munka- vagy megbízási szerződés megkötésének alapját képezi,
- a kutató nyilatkozata, hogy az ideiglenes munkavégzés utáni visszatérését követő 1 évig nem kezdeményezi a közalkalmazotti munkaviszonyának rendes megszüntetését,
- miután számolni kell azzal, hogy a kutatók az ideiglenes tartózkodásuk közben továbbra is szeretnének oktatni az egyetemen (pl. az elméleti ismeretek szinten tartása vagy a jövedelem kiegészítése miatt), ezért a munkaszerződésben arról is rendelkezni kell, hogy ez a szellemi tevékenység a vállalatnál végzett kutatói munka mellett végezhető-e, maximum milyen időtartamban (pl. heti 4 órában), jár-e ez valamilyen haszonnal a vállalat számára, mint ahogyan arról is, hogy a vállalati kutatás során elért eredményeket hogyan hasznosítják,
- a vállalkozás vezetőjének nyilatkozata a munkaviszony keretében való alkalmazásra, továbbá a munkavégzési ideje alatti vállalaton kívüli kutatói és egyéb tevékenység (egyetemi előadások megtartása, tudományos cikkek írása, hazai és nemzetközi konferenciákon való részvétel stb.) tudomásulvételére vonatkozóan,
- a költségvetési intézmény vezetőjének nyilatkozata, hogy az ideiglenes munkavégzést követően a kutatója visszatérhet eredeti munkakörébe, beosztásába és javadalmazásába,
- az intézmény vezetőjének nyilatkozata, hogy a kutató visszatérése után legalább 1 évig nem kezdeményezi a működési okból a közalkalmazotti munkaviszony részéről történő rendes felmondását.

Támogatás formája, mértéke:

Az egyik javaslat szerint a kutató az ideiglenes vállalati munkavégzésének ideje alatt megkapja az egyetemi, kutatóintézeti fizetését, hiszen a vállalati kutatás az egyetem, kutatóintézet számára is haszonnal jár, profitálhat a vállalatnál végzett kutatásból. A másik javaslat szerint a kutató a vállalati munkavégzés ideje alatt a kutatóintézettől fizetés nélküli szabadságot kap. Ahhoz azonban, hogy ösztönző legyen az ideiglenes vállalati kutatómunka a kutató számára, a vállalatnál mindenképpen plusz-fizetést célszerű kapnia. A kutatóintézet és a vállalat költségeit az állami támogatás keretében - annak érdekében, hogy szintén érdekelték legyenek a konstrukcióban - részlegesen meg kell téríteni. Mindez összhangban van más országok ideiglenes kutatói munkavégzést ösztönző támogatási programjaival, ahol szintén a kutatók helyváltogatásával kapcsolatos költségek kerülnek részben megtérítésre a programban résztvevők számára.

Figyelembe véve a kutatók körében tapasztalható hazai jövedelmi viszonyokat, az ideiglenes munkavégzésnek az alábbi konkrét támogatási összegekkel lehet ösztönzést adni:

- a vállalkozás számára legfeljebb 1,5 évig a ténylegesen kifizetett havi munkabér + járulékai (nyugdíjbiztosítási-, egészségbiztosítási-, munkaadói járulék, egészségügyi hozzájárulás) együttes összege 80 %-ának megtérítése, maximum a mindenkori havi minimálbér 3,5-szeresét alapul véve, továbbá legfeljebb 50.000 Ft/fő/hó összeg erejéig a kifizetésre kerülő utazási, szállás és étkezési költségek megtérítése,
- a költségvetési intézmény számára legfeljebb 1,5 évig a helyettesítés miatt ténylegesen kifizetett havi megbízási díj vagy illetmény + járulékai (nyugdíjbiztosítási-, egészségbiztosítási-, munkaadói járulék, egészségügyi hozzájárulás) együttes összege 80 %-ának megtérítése, maximum a mindenkori havi minimálbér 3,5-szeresét alapul véve. (A B. Alternatíva esetében – amikor a kutató fizetés nélküli szabadsága ideje alatt dolgozik a vállalkozásnál – ezt a támogatás nem indokolt nyújtani.)

Természetesen ezek a bértámogatási mértékek olyan maximumot jelentenek, amelyek legalább napi 8 órás munkaidőben történő foglalkoztatást feltételeznek. Az érintett felek ennél alacsonyabb bérezési feltételekben, illetve részmunkaidős foglalkoztatásban is megegyezhetnek, igazodva az adott munkahelyhez, illetve a kutató gyakorlati tapasztalatához vagy éppen a konkrét kutatási projekt műszaki tartalmához. A részmunkaidős foglalkoztatás azonban nem lehet kevesebb, mint heti 30 óra. Tekintettel arra, hogy a kutatási projekteknek bizonyos átfutási ideje van, a vállalatnál való ideiglenes munkavégzés esetében a támogatási időtartamot minimum 6 hónapban, de legfeljebb 1,5 éves időtartamban célszerű meghatározni.

A támogatást vissza nem térítendő formában célszerű biztosítani. Az elszámolható költségek körét a számviteli törvényben definiált kategóriák szerinti személyi jellegű kiadások (bér, bérjellegű juttatások, bérek közterhei stb.), valamint a helyközi utazási, szállás, étkezési és esetleg a családdal együtt való helyváltogatás esetén az egyszeri költözködési költségek jelenthetik.

A program meghirdetése és lebonyolítása az eddig működtetett K+F-es programokhoz hasonlóan történhet

Az elbírálás során célszerű az alábbi projekteket előnyben részesíteni:

- konkrét találmány(ok) hasznosításának vállalása,
- korábbi közös K+F projekt folytatása,
- a Nemzeti Fejlesztési Tervben szereplő célterületeken való közös munkavégzés,
- KKV státusz,
- Regionális Egyetemi Tudásközpont (RET) által megvalósított foglalkoztatás,
- a projekt hátrányos helyzetű régióban valósul meg,
- 30 év alatti fiatal, illetve 50 év feletti kutatók bevonása a projektbe,

- elbocsátásban érintett kutató továbbfoglalkoztatására kerül sor,
- a projekt keretében megvalósuló technológiai fejlesztés termelésbővülést eredményez, új munkahelyeket teremt,
- a vállalkozás nyilatkozatban vállalja, hogy 1,5 év kötelező foglalkoztatás után – szakmai alkalmasság és program keretében együttműködő felek konszenzusa esetén - hajlandó véglegesen is továbbfoglalkoztatni a kutatót.

II. Program: Vállalkozásokban dolgozó kutatók egyetemeknél, kutatóintézetekben való ideiglenes munkavégzésének ösztönzése

A vállalkozások a mindenkori piaci igényekhez igazodóan folyamatosan bővülni, fejlődni akarnak, újabb piacokat szeretnének meghódítani, azonban mindehhez az új elméleti ismeretek, a legfejlettebb technikák, a legfrissebb tudományos eredmények megszerzése nélkülözhetetlen. A vállalati gyakorlati kutatások egy bizonyos idő elteltével beszűkíthetik a cégek profilját, egy-egy konkrét szakterületre koncentrálódnak, és a vállalati menedzsment nem látja a profilváltáshoz szükséges elméleti háttérrel, ami motiválhatja az egyetemek és a kutatóintézetek felé való közeledésüket.

Ennek ellenére ez a kutatói áramlási irány nemzetközi viszonylatban is kevésbé jellemző. Egy-két kivételtől (pl. Finnország) eltekintve a kormányok nem működtetnek ilyen típusú támogatási programokat. A folyamat keretében a vállalkozások innovációs műhelyeiben, laboratóriumaiban dolgozó, főképp gyakorlati kutatással, kísérleti (termék) fejlesztéssel foglalkozó kutatók megismerhetik az elméleti kutatások legújabb eredményeit, befolyásolhatják az elméleti kutatások irányát, üzleti szellemet tudnak bevinni a versenyszférától elszigetelten tevékenykedő tudósok gondolkodásába. Az ilyen együttműködések során a kutatóintézetek, egyetemek megismerhetik a vállalati igényeket, az üzleti folyamatokat, ami később nagyobb esélyt adhat a korábbi elméleti kutatási eredmények gyakorlati alkalmazásának. Nemcsak a két különböző szférában dolgozó kutatók, hanem az együttműködésben résztvevő szervezetek között is tartós szakmai kapcsolatok alakulhatnak ki.

Ebben a kutatói mozgásirányban az együttműködő felek érdeke az előzőekben említett ellentétes irányú mozgásnál megfogalmazott előnyökön kívül az alábbiak lehetnek:

Egyetem, kutatóintézet:

- új kutatási megbízásokat szerezhethet a vállalkozásoktól,
- külső források vonhatók be az intézmény finanszírozásába,

- a vállalati kutató gyakorlati tapasztalataival kiegészítheti az egyetemen folyó elméleti képzés tananyagát, illetve befolyásolhatja az akadémiai kutatóhely kutatási irányultságát, stratégiáját,
- a szorosabb kapcsolat lehetővé teszi az egyetemi képzés keretében elkészítendő szakdolgozatok és doktori disszertációk közös felügyeletét,
- az adott gazdasági ágazat igényei figyelembe vehetők az egyetemi oktatásban,
- üzleti szellem alakulhat ki a költségvetési intézményben.

Vállalkozás:

- elméletileg felkészülten visszakapja a kutatóját, aki kedvező hatással lehet a vállalati kutatóműhelyben dolgozó többi munkatársra,
- megismerheti a hazai és a nemzetközi új elméleti kutatási eredményeket, eljárásokat, amelyeket később jól tud hasznosítani a gyakorlati kutatások során,
- új üzleti profilok bevezetését tudja elméletileg megalapozni,
- közös kutatási projektek révén növelheti a vállalkozás több lábbon állását,
- kapcsolatokra tud szert tenni az egyetemekkel, kutatóintézetekkel.

Gyakorlati kutató:

- elméleti tapasztalatokat szerez,
- keresete magasabb az eddiginél,
- kiegészítheti a PhD megszerzéséhez szükséges ismereteit,
- bekapcsolódhat a hazai és nemzetközi konferenciák munkájába,
- a megszerzett új elméleti ismeretek kedvező irányban befolyásolhatják a gyakorlati kutatás területeit,
- munkaviszonya változatlanul megmarad a vállalatnál, ahová garantáltan visszatérhet.

A program működése:

Az érintett három fél (vállalkozás, költségvetési kutatóhely, kutató) együttműködése alapján a gyakorlati kutató – miközben a vállalati beosztását, jövedelmét megtartja – 6 hónaptól akár 1,5 évig terjedő időszakban elméleti kutatói munkát végez egy egyetemen, vagy az akadémiai kutatóintézetben. A résztvevők ezzel kapcsolatban felmerülő költségeit az állam részben vagy egészben megtéríti.

Alanyi és tárgyi feltételek:

A támogatandó szervezetek alanyi köre az egyetemek, akadémiai kutatóintézetek (döntés esetén ide sorolhatók az intézmények önálló költségvetéssel rendelkező részlegei is), és vállalkozások,

míg a végső kedvezményezett a diplomával rendelkező, legalább 2 (vagy 3 éve) a vállalkozásnál foglalkoztatott gyakorlati kutatók.

A támogatás feltételei:

- a gyakorlati kutató alkalmazása megbízási jogviszony keretében,
- a támogatási időtartam alatti foglalkoztatási kötelezettség,
- együttműködési megállapodás a költségvetési és a vállalati kutatóhelyet működtető szervezetek között, amelynek többek között ki kell térnie
  1. a kutatási eredmények közös hasznosítására, annak hasznából való részesedésre, az üzleti titkok megtartására, a kutató státuszára, javadalmazására stb.,
  2. a kutatási eredmény hasznosításából a kutatót megillető részesedés formájára, mértékére,
- a kutató szándéknyilatkozata a feladat vállalásáról,
- a kutató nyilatkozata, hogy a vállalkozáshoz való visszatérése után 1 évig nem kezdeményezi a rendes felmondását,
- az intézet, intézmény vezetőjének nyilatkozata a külső megbízási jogviszony keretében való alkalmazásra,
- a vállalat vezetőjének nyilatkozata az intézeti munkavégzési ideje alatti egyéb tevékenység (egyetemi előadások megtartása, tudományos cikkek írása, hazai és nemzetközi konferenciákon való részvétel stb.) tudomásulvételére, amely nem haladhatja meg a heti 4 órát,
- a vállalat vezetőjének hozzájárulása a kutatóintézetben való munkavégzéshez
- a vállalat vezetőjének nyilatkozata, hogy az ideiglenes munkavégzést követően a kutatója visszatérhet eredeti munkakörébe, beosztásába és javadalmazásába,
- a vállalat vezetőjének nyilatkozata, hogy a kutató visszatérése után legalább 1 évig nem kezdeményezi működési okból, a részéről történő rendes felmondást.

A támogatandó projektekkel szembeni szakmai elvárások:

- az adott tudományágon belül a pályázat keretében meghatározott általános szakmai célok elérése,
- a tervezett kutatási projekt részletes kidolgozása, a kutatás céljának és tartalmának előzetes meghatározása,
- az ideiglenesen felvételre kerülő kutató számára meghatározásra kerülő kutatási (rész) feladat kidolgozása és bemutatása,
- a tervezett kutatási projekt közös kivitelezésének feltételei, körülményei,
- a projekt negyedéves vagy féléves szakaszokra bontása a végrehajtás folyamatos nyomon követése, a szakaszos finanszírozás érdekében,
- előleg megjelölése, amennyiben arra a pályázó igényt tart,
- a projekt 1,5 éves támogatási időszakát követő legalább 3 évig tartó önjáróvá válásának szakmai és finanszírozási terve.

Támogatás formája, mértéke:

A kutató az ideiglenes kutatóintézeti munkavégzésének ideje alatt megtarthatja a vállalkozásnál kapott fizetését, hiszen a cég munkatársának elméleti kutatásaiból a vállalkozás is profitálhat. Ahhoz azonban, hogy ösztönző legyen az ideiglenes elméleti kutatómunka a kutató számára is, a kutatóintézettől megbízási szerződés alapján plusz-jövedelemre kell szert tennie. Annak érdekében, hogy a vállalkozások és a kutatóintézetek számára egyaránt ösztönző legyen a konstrukció, célszerű az ideiglenes alkalmazással járó kiadásokat jelentős részét megtéríteni az állam részéről.

Az előző programnál leírt érvek miatt a kutatóintézetnél való ideiglenes munkavégzés esetében is célszerű a támogatási időtartamot minimum 6 hónapban, de legfeljebb 1,5 éves időtartamban meghatározni.

Figyelembe véve a fentieket, a vállalati kutatók költségvetési kutatóhelyen való ideiglenes munkavégzését az alábbi konkrét támogatási összegekkel lehetséges ösztönözni:

- a költségvetési intézmény számára legfeljebb 1,5 évig a ténylegesen kifizetett havi megbízási díj vagy illetmény + járulékai (nyugdíjbiztosítási-, egészségbiztosítási-, munkaadói járulék, egészségügyi hozzájárulás) együttes összege 80 %-ának megtérítése, maximum a mindenkori havi minimálbér 3,5-szeresét alapul véve, továbbá maximum 100.000 Ft/fő/hó összeggel az intézet dologi kiadásaihoz való hozzájárulás, amely hozzájárulást az intézet által az ideiglenesen alkalmazott vállalati kutató utazási, szállás és étkezési, valamint a hazai és nemzetközi konferenciákra való kiküldetésének költségeihez,
- a vállalkozás számára legfeljebb 1,5 évig² a helyettesítés miatt kifizetett tényleges havi munkabér + járulékai (nyugdíjbiztosítási-, egészségbiztosítási-, munkaadói járulék, egészségügyi hozzájárulás) együttes összege 80 %-ának megtérítése, maximum a mindenkori havi minimálbér 3,5-szeresét alapul véve, továbbá legfeljebb 50.000 Ft/fő/hó összeg erejéig a kifizetésre kerülő utazási, szállás és étkezési költségek megtérítése,

A bértámogatási mértékek olyan maximumot jelentenek ennél a programnál is, amelyek legalább napi 8 órás munkaidőben történő foglalkoztatást feltételeznek. A részmunkaidős foglalkoztatás azonban itt sem lehet kevesebb, mint heti 30 óra. A támogatás formája ebben az esetben is végleges legyen, illetve az elszámolható költségek szintén a számviteli törvény definiálja. Más, előzőekben már említett pályázattal, állami támogatással való párhuzamosság ugyancsak megengedhető.

Előnyben részesítési szempontok:

- konkrét találmány(ok) hasznosításának vállalása,
- korábbi közös K+F projekt folytatása,
- a Nemzeti Fejlesztési Tervben szereplő célterületeken való közös munkavégzés,
- RET által megvalósított foglalkoztatás,
- a küldő vállalkozás KKV státusza,
- a projekt hátrányos helyzetű régióban valósul meg,
- 30 év alatti fiatal, illetve 50 év feletti kutatók bevonásának aránya.

III. Program: Gyakornok kutatók ideiglenes, majd végleges alkalmazásának támogatása

Olyan keresztirányú „szendvics-programot” jelent, amelynek keretében lehetőség van 1 évet először vállalatnál vagy költségvetési kutatóintézetnél ideiglenesen gyakornokként dolgoznia a fiatal kutatónak, majd azt követően kerülhet szintén ideiglenesen újabb 1 évig a másik kutatói szférába, és a két időszakot követően valamelyik szférában nyílhat lehetőség a határozatlan idejű alkalmazására, vállalati gyakorlat esetében kutatóintézetnél, míg kutatóintézeti gyakorlat esetében vállalkozásnál. A vállalati, illetve kutatóintézeti gyakorlat

---

² Meg lehetne fontolni, hogy a támogatási időtartam esetleges 6 hónapra való lerövidítésével a vállalkozást arra ösztönözzük, hogy a költségvetési kutatóintézetbe bekerülő kutató helyettesítésével járó költségeket fokozatosan saját maga finanszírozza, hiszen az intézeti kapcsolat kiépülése, illetve az ott folyó állandósult kutatási tevékenység előbb-utóbb hasznot hoz számára.

megszerzésén kívül a program előnye lehet, hogy a diplomával rendelkező, és nem kutatási területen elhelyezkedett fiatalokat visszahozza a kutatási szférába úgy, hogy mielőtt alkalmazzák őket az adott vállalkozások vagy költségvetési kutatóintézetek, előtte a másik területen gyakorlatot tudnak szerezni.

Alanyi és tárgyi feltételek:

A program a vállalkozásoknál vagy a költségvetési kutatóintézeteknél folyó kutatásban kiegészítő kutatói feladatokat ellátó gyakornoki foglalkoztatást jelent azok számára, akik 2 éven belül szerezték meg a diplomájukat, azonban sem vállalkozásnál, sem pedig költségvetési kutatóintézetnél egyáltalán nem, vagy legalább is rövid ideig dolgoztak kutatói munkakörben.

A program keretében az érintett három félnek, azaz a gyakornokot ideiglenesen alkalmazó szervezetnek, a végzett gyakornokot a gyakorlati idő után határozatlan ideig alkalmazó szervezetnek, valamint a gyakornok diplomás fiatalnak szorosan együtt kell működni. A gyakornokot legalább 6 hónapig, de legfeljebb 1 évig kell a vállalkozásnak vagy a kutatóintézetnek, majd a gyakorlati idő letelte után a másik szervezetnek ideiglenesen, majd amikor alkalmas, akkor határozatlan ideig alkalmazni. A résztvevők ezzel kapcsolatban felmerülő költségeit az állam részben vagy egészben - de az felnőtt kutatók ideiglenes munkavégzéséhez képest nagyobb mértékben - megtéríti.

Támogatás formája, mértéke:

A program esetében a támogatás időtartamát minimum 2 x 6 hónapban és maximum 2 x 1 évben célszerű meghatározni.

Az ideiglenes gyakornoki, majd a végleges foglalkoztatást az alábbi konkrét támogatási összegekkel lehet ösztönözni:

- a költségvetési intézmény számára legfeljebb 1 évig a ténylegesen kifizetett havi megbízási díj + járulékai (nyugdíjbiztosítási, egészségbiztosítási, munkaadói járulékok, egészségügyi hozzájárulás) együttes összege 90 %-ának megtérítése, maximum a mindenkori havi minimálbér 3,5-szeresét alapul véve, továbbá maximum 50.000 Ft/fő/hó összeggel az intézet dologi kiadásaihoz való hozzájárulás, amely hozzájárulást az intézet által az ideiglenesen alkalmazott gyakornok kutató utazási, szállás és étkezési, valamint a hazai és a nemzetközi konferenciákon való kiküldetésének költségeihez,
- a vállalkozás számára legfeljebb 1 évig a ténylegesen kifizetett havi megbízási díj vagy munkabér + járulékai (nyugdíjbiztosítási, egészségbiztosítási, munkaadói járulékok, egészségügyi hozzájárulás) együttes összege 90 %-ának megtérítése, maximum a mindenkori havi minimálbér 3,5-szeresét alapul véve.

IV. Program: Innovációs magán-bróker szervezetek létrejöttének, valamint szolgáltatásaik igénybevételének támogatása

A magánszektorban tömegesen alakulhatnak ki olyan üzleti alapon, önfenntartó módon működő, innovációs folyamatot segítő közvetítő szervezetek, magántanácsadók, kutató-közvetítők, amelyek általában néhány fős kisvállalkozások. Ezeknek a szerveződéseknek a funkciója az érintett három fél (vállalkozás, költségvetési kutatóhely, kutató) közötti kapcsolattartás, a gyakorlatban hasznosítható elméleti kutatási eredmények feltárása az egyetemeken, akadémiai kutatóintézetekben, és „eladása” a vállalatok részére,

továbbá az elméleti kutatási eredményeket kidolgozó kutatók vállalatoknál való ideiglenes munkavégzésének szervezése, a vállalkozások szakemberigényének felderítése, a kutatók közvetítése, az ezzel kapcsolatos tanácsadói és PR tevékenység. Motivációjuk a két szféra közötti folyamatos kapcsolattartás, közvetítés segítségével a konkrét kutatási eredmények üzleti célú hasznosítása, és az ebből származó nyereség egy részének megszerzése.

A brókerszervezetek egyben olyan munkaerő közvetítéssel foglalkozó vállalkozások is, amelyek kapcsolatot tartanak a kutatókkal, a foglalkoztatójukkal, valamint az őket kereső vállalkozásokkal annak érdekében, hogy az ideális partnerüket mielőbb megtalálják. Szolgáltatásaikért természetesen a piaci viszonyoknak megfelelő díjat kérnek az ügyfeleiktől. Ezek a szervezeteknek olyan információs adatbankot kell működtetnie, ahová a vállalatok, költségvetési kutatóintézetek, egyetemek, de a helyváltoztatás iránt motivált kutatók is bejelentkezhetnek, és amely adatbázis folyamatosan frissítésre kerül.

A támogatási program célja az ilyen szervezetek elindulásának, illetve a működő szervezetek továbbfejlődésének támogatása, valamint a szolgáltatásaik igénybevételének ösztönzése.

Azz állami támogatás tekintetében előnyben részesülnek (esetleg csak erre a köre kell szűkíteni a programot), amelyek:

- elektronikus adatbázissal rendelkeznek, vagy alakítanak ki a vállalati innovációs igényekről és a kutatók innoválható eredményeiről,
- naprakész nyilvántartást vezetnek,
- közvetítési tevékenységet végeznek a kutatóhelyek (költségvetési, vállalati, non.profit)megkeresésére/megrendelésére az igénylők részére rendelkezésre bocsát a megfelelő adatokat.

A program működése:

A két elemből álló program keretében a brókercégek egyrészt

- a központi és a hozzá kapcsolódó hálózati irodahelyiségek kialakításának, a szükséges tárgyi eszköz beszerzéseinek, valamint az alkalmazott bróker munkatársak képzésének részbeni támogatására pályázhatnak egy kifejezetten e célra kiírt pályázati program keretében, másrészt
- szintén külön pályázati program keretében, a vállalkozások, költségvetési kutatóintézetek és kutatók számára (továbbiakban: kedvezményezett ügyfelek) végzett szolgáltatásaikat érintően, meghatározott időtartamig (pl. 3 év)
  1. alternatíva: a szolgáltatásaikat igénybevevő kedvezményezett ügyfelek a brókercégek által kiállított számla szerint kifizetett díj

50 %-át a pályázati program keretében az innovációs alpból támogatásként visszaigényelhetik, vagy

2. alternatíva: olyan mértékű működési célú támogatást vehetnek igénybe a brókercégek az innovációs alpból, amelyek segítségével az említett 50 %-os díjkedvezményt a szolgáltatást igénylő kedvezményezett ügyfeleknek biztosítani tudják.

A támogatás feltételei a beruházási támogatások esetében: a beruházási támogatások nyújtására vonatkozó általános szabályoknak való megfelelés (saját forrás, meg nem kezdett beruházás, fedezet biztosítása, eredményes gazdálkodás, 60 napon túli lejárt köztartozás-mentesség, egy projekt csak egy alkalommal támogatható stb.)

Támogatás formája, mértéke:

Beruházási támogatás esetén a kutatás-fejlesztés állami támogatásáról szóló 96/C 45/06 bizottsági közlemény vagy a nemzeti regionális támogatásokról szóló 98 C 74/06 bizottsági iránymutatás, képzési támogatás esetén a képzés támogatásáról szóló 68/2001/EK bizottsági rendelet szerinti maximális támogatási intenzitási %-os mértékek.

A szolgáltatási díjkedvezmények visszatérítését jelentő normatív támogatás a vállalkozásokat érintően a de minimis szabály alá tartozik, míg a kutató személyekre, valamint a költségvetési kutatóhelyekre vonatkozóan a támogatási maximumnak nincs jelentősége, hiszen ebben az esetben nem versenyszféra felé irányuló támogatásról van szó.

A szolgáltatási díjak normatív jellegű, egyedi kérelem alapján, számlánként ellenőrzéssel történő visszaigényelhetősége rendkívül leterhelné a támogatást nyújtó szervezetet, csak úgy, mint a bróker céget (lásd Fazekas résztanulmányát). Célszerűbb alacsonyabb díjak (a piaci díjak 50-70 %-át) meghatározni szerződésben és a bróker cégnek ennek figyelembevételével működési (általános üzletviteli) támogatást nyújtani.

Felmerült olyan javaslat is, hogy felvállalhatják ezt a feladatot a most feláll Regionális Innovációs Ügynökségek (RIÜ) is.

V. Jelenleg működő K+F programok lehetséges módosítása

Az előbbieken vázolt új programok mellett célszerű a jelenleg működő, K+F-es támogatási programok v korrekciója annak érdekében, hogy a jövőben a kutatóhelyeken foglalkoztatott közalkalmazottaknak a vállalkozásoknál, valamint a vállalkozások alkalmazottainak a költségvetési kutatóhelyeken végzett kutatási tevékenységét is ösztönözzék.

Az NKTH által 2004-ben meghirdetett, 2005. január 31-én lejárt – várhatóan ez évben újra indításra kerülő – „RET-2004” című pályázati program javasolt korrekciója:

- a pályázat további céljai közé fel kell venni a kutatóhelyeken foglalkoztatott közalkalmazottaknak a vállalkozásoknál, valamint a vállalkozások alkalmazottainak a költségvetési kutatóhelyeken végzett kutatási tevékenységének ösztönzését,
- a támogatási jogcímekeket javasolom kibővíteni az ideiglenesen alkalmazott vállalati kutató munkabéréhez és munkaadót terhelő közterheihez nyújtandó foglalkoztatási támogatással,
- a támogatási mértékek közé be kell építeni a jelen tanulmány 3/II. pontjában szereplő program keretében igényelhető bér- és közterhei támogatás lehetőségét,
- a támogatási intenzitásnál hivatkozni kell arra, hogy a vállalati kutató ideiglenes alkalmazását az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 87. és 88. cikkének a foglalkoztatásra nyújtott állami támogatásra történő alkalmazásáról szóló 2204/2002/EK bizottsági rendelettel összhangban lehet támogatni,
- a foglalkoztatási támogatást a de minimis szabály kategóriájába kell besorolni,
- a 10.1. pontban szereplő támogatható tevékenységek közé az alábbi két újabb szempontot kell elhelyezni:
  - vállalati kutatók egyetemi, kutatóintézeti alkalmazása ideiglenesen,
  - innovációs brókertevékenység keretében nyújtott szolgáltatás.
- a 12.1. pontban felsorolt prioritások között fel kell tüntetni az alábbi két szempontot is:
  - KKV státuszú partner(ek),
  - hátrányos helyzetű térségében működő REK, illetve ha nem ott működik, a pályázó REK által ilyen térségben működtetett program/alprogram, vagy onnan bevont vállalkozás(ok),
- a 12.2. pontban szereplő értékelési szempontok között, a harmadik francia bekezdés alatt, vagy lehetőség szerint új francia bekezdéséként fel kell tüntetni, hogy hány fő bevonásával, milyen ideiglenes időtartamra és milyen kutatási területen valósul meg a kutatóhelyeken foglalkoztatott közalkalmazottaknak a vállalkozásoknál, illetve a vállalkozások alkalmazottainak a költségvetési kutatóhelyeken történő munkavégzése.

A Jedlik Ányos Program (NKFP) esetében:

a pályázat további céljai közé fel kell venni a kutatóhelyeken foglalkoztatott közalkalmazottaknak a vállalkozásoknál, valamint a vállalkozások alkalmazottainak a költségvetési kutatóhelyeken végzett kutatási tevékenységének ösztönzését,

Asbóth Oszkár Program esetében:

a pályázat céljai közé fel kell venni a kutatóhelyeken foglalkoztatott közalkalmazottaknak a vállalkozásoknál, valamint a vállalkozások alkalmazottainak a költségvetési kutatóhelyeken végzett kutatási tevékenységének ösztönzését

VI. Más kapcsolható támogatási források

A nem kifejezetten K+F céllal meghirdetett, azonban másodlagos célként az innovációs folyamatok segítését is felvállaló más pályázati források lehetséges korrekcióját is figyelembe kell venni a kutatók két szféra közötti ideiglenes helyváltoztatásának ösztönzésekor.

A Terület- és Régió-fejlesztési Célelőirányzatból (TRFC) a régiók 2004. évben a támogatható tevékenységek között szerepeltették az alábbi célok támogatását

- az innováció térbeli terjedését szolgáló fejlesztések (kutató helyek és innovációs központok korszerűsítése, műszaki fejlesztése, stb.), valamint
- a vállalkozóvá válást segítő beruházások (ipari park létesítés és szolgáltatás fejlesztés, inkubátorházak létesítése).

A 2005-ben meghirdetett pályázatoknál a K+F-es célok azonban már nem jelentek meg a támogatási lehetőségek között. Célszerű lenne tehát ezeket visszaemlíteni a TRFC-s pályázatok jövőbeni kiírásakor, és külön alcélként meg kellene jeleníteni a kutatók ideiglenes helyváltoztatásának ösztönzését az egyetemek, költségvetési kutatóhelyek és vállalkozások között.

Kedvezményes kamatozású fejlesztési hitelek biztosítása:

A kutatói ideiglenes helyváltoztatását ösztönöző tényezőket célszerű figyelembe venni a Kormány által 2005. június 1-től indításra kerülő „Sikerese Magyarorszáért” Vállalkozásfejlesztési Hitelprogram keretében a technológiai fejlesztésekhez, vállalati innovációhoz igénybe vehető kedvezményes kamatozású beruházási hitelek feltételeinek kialakításakor is.

A Kutatási és Technológiai Alapba befizetendő járulékból nyújtandó kedvezmény

A közalkalmazotti kutatóknak a vállalatnál, a vállalati kutatóknak a közalkalmazotti szférában való ideiglenes mobilitását célszerű a 2003. évi XC. törvény (a Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról) járulék-befizetési feltételeinek módosításával is ösztönözni, az alábbi kiegészítések szerint:

„(3) A járulék éves bruttó összegéből - e törvényben meghatározott körben és mértékig - levonható a gazdasági társaság saját tevékenységi körében végzett

kutatásfejlesztési tevékenység közvetlen költsége, ezen belül a közalkalmazotti szférából ideiglenesen alkalmazott kutatóra eső költség kétszerese, valamint a költségvetési gazdálkodási rendszerben működő és a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény 2. § (1) bekezdésében meghatározott szervezetektől megrendelt kutatási-fejlesztési tevékenység költsége. A levonható költségeket mind a saját szervezetben végzett, mind a vásárolt kutatás-fejlesztés esetében csökkenteni kell a levonásnál figyelembe vett költségek fedezetéül szolgáló, az államháztartás valamely alrendszeréből nyújtott támogatással.

8. § f) kutató-fejlesztő munkahelyek létrehozására, a kutatás és a technológiai innováció emberi erőforrásainak fejlesztésére, a kutatói utánpótlás és képzés támogatására; a kutatók-fejlesztők hazai és nemzetközi mobilitásának, a közalkalmazotti kutatóknak a vállalatnál ideiglenes alkalmazásának, tapasztalatcseréjének, valamint az elismert hazatérő kutatók magyarországi szakmai beilleszkedésének támogatására;

Társasági adókedvezménnyel ösztönzés

A közszférában dolgozó kutatóknak a vállalkozásoknál ideiglenes foglalkoztatása és a vállalkozásoknál dolgozó kutatóknak a közszférában való ideiglenes foglalkoztatása adókedvezményekkel is ösztönözhető a következőképpen:

Az 1996. évi a társasági adóról és az osztalék adóról szóló LXXXI. Törvény alábbi módosítása szerint:

7 § (1) az adózás előtti eredményt csökkenti:

t) a (17)-(18) bekezdésben foglaltakra is figyelemmel az alapkutatás, az alkalmazott kutatás vagy a kísérleti fejlesztés közvetlen költsége beleértve a közszférában dolgozó kutatóknak a vállalkozásoknál ideiglenes foglalkoztatási költségének kétszeresét (ide nem értve a belföldi illetőségű adózótól, a külföldi vállalkozó belföldi telephelyétől vagy a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti egyéni vállalkozótól közvetlenül vagy közvetve igénybe vett kutatási és kísérleti fejlesztési szolgáltatás ellenértéke alapján elszámolt költséget) a felmerülés adóévében, vagy - az adózó választása szerint, ha a költséget kísérleti fejlesztés aktivált értékeként (szellemi terméként) állományba veszi - az értékcsökkenés elszámolásának adóévében legfeljebb az elszámolt értékcsökkenés összegéig; az adózó nem csökkentheti az adózás előtti eredményt az említett költségből (ráfordításból) a fejlesztés céljára vagy a tevékenység költségei (ráfordításai) ellentételezésére a mérlegkészítés napjáig az adóhatóságtól igényelt, vagy az adóévben - visszafizetési kötelezettség nélkül -

kapott támogatás, juttatás összegével, illetve - ha él a választási lehetőséggel - a támogatás, juttatás alapján az adóévi adózás előtti eredménye javára elszámolt bevétellel,

VIII. Jelenleg alkalmazott munkaerő-piaci eszközrendszer kiegészítésének lehetőségei

A munka-erőpiaci eszközrendszer alapvetően a regisztrált munkanélküliek munkába helyezésének az ösztönzését szolgálja, illetve a potenciális munkanélküliek (prevenció) támogatását teszi lehetővé. A támogatások forrása minden esetben a Munkaerőpiaci Alap. Az aktív eszközös támogatások nagy része bér-alapú formáció kivétel a képzések támogatása valamint a beruházás támogatás. A foglalkoztatási támogatások döntő többségét a 6/1996. (VII. 16.) MÜM rendelet szabályozza. A munkahelyteremtés támogatása kivételével valamennyi foglalkoztatási támogatása a megyei munkaügyi központok decentralizált keretéből működik.

Munkahelyteremtés támogatása

Vissza nem térítendő tőkejuttatásról van szó (beruházás támogatás), amely munkahelybővítéssel jár. Új technológia bevezetéséhez szükséges tárgyi eszközök és inmateriális javak beszerzéséhez adható amennyiben tartós foglalkoztatás bővítést hajtanak végre. A támogatás csak beruházással egybekötött munkahelyteremtéssel együtt adható. A támogatásra pályázatot kell benyújtani. A beruházással létrehozott kapacitást 5 évig fenn kell tartani. 25 %-os saját forrás szükséges. A támogatás megítéléséről a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Miniszter dönt.

A támogatás mértéke: 800.000 Ft alapmérték, + 200.000 Ft hátrányos térség szerint, + 200.000 Ft, ha regisztrált munkanélküli alkalmazása történik, és + 100.000 Ft roma származású foglalkoztatása esetén

A támogatásban költségvetési szerv nem részesülhet, azonban a kutatási területtel kivételt kellene tenni.

Javaslat:

Konkrét fejlesztési elképzelések esetén új technológia és inmateriális javak beszerzésekor a diplomások foglalkoztatása sok esetben kézen fekvő lenne

- a diplomások alkalmazása esetén +200.000 Ft-tal lehessen bővíteni a 800.000 Ft-os támogatási alapösszeget,
- pályakezdő foglalkoztatása esetén további +200.000 Ft-tal lehessen bővíteni az alapösszeget, mivel a foglalkoztatáspolitikai kiemelt céljai között szerepel a pályakezdő fiatalok elhelyezkedési támogatása.

Munkatapasztalat szerzés támogatása

A támogatás célja:

A szakképzett vagy szakképzetlen pályakezdő munkanélküliek munkatapasztalat szerzés céljából történő foglalkoztatása.

Munkatapasztalat szerzés támogatására az a pályakezdő munkanélküli jogosult, aki:

- 25. illetőleg felsőfokú végzettségű személy esetén 30. életévét még nem töltötte be,
- a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik,
- a munkaügyi központ által nyilvántartott munkanélküli,
- munkanélküli járadékra a tanulmányainak befejezését követően nem szerzett jogosultságot.

A támogatás olyan pályakezdő munkanélküli foglalkoztatásához nyújtható, aki a nyilvántartásba vételtől számított legalább 90 napig a munkaügyi központtal együttműködött.

A támogatás ideje: maximum 1 év.

A támogatás mértéke, formája:

A támogatást a pályakezdő munkanélküli részére járó munkabérének (illetménynek) 50-100 százalékaig terjedő mértékben kell megállapítani. A támogatás felső határa a pályakezdő munkanélküli szakképzettségéhez, illetve annak hiányához igazodik.

Ha a munkatapasztalat szerzés támogatására a pályakezdő munkanélküli részére járó munkabér (illetmény) 100 százalékaig terjedő mértékben kerül sor, a Munkaügyi Tanács döntése alapján a támogatás összege havonta nem haladhatja meg a kötelező legkisebb munkabér

- szakképzetlen pályakezdő esetében – másfélszeresét,
- középfokú szakképzettségű pályakezdő esetén – kétszeresének 90 %-át
- felsőfokú szakképzettségű pályakezdő esetén – két és félszeresének a 85 %-át.

Ha a foglalkoztató egyesület, alapítvány, közalapítvány, köztestület, kisebbségi önkormányzat vagy közhasznú társaság, a pályakezdő részére járó munkabért terhelő társadalombiztosítási járulék és munkaadói járulék is átvállalható, ha a foglalkoztatás nem vállalkozási tevékenység keretében történik.

Hátránya, hogy:

- meg kell várni a minimum 3 hónapos regisztrált munkanélküli időt
- vállalkozási szférában csak a munkabér támogatható
- a megyei munkaügyi tanácsok minden év elején határozzák meg a támogatható szakmák körét.

Javaslat:

- Diplomások esetében, amennyiben kutatási területen helyezkednek el alanyi jogon járjon a támogatás
- A vállalkozói szférában amennyiben kutatói tevékenységet folytat akkor a teljes bérkötség legyen támogatható

IX. Javaslat új aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök alkalmazására

Diplomások munkatapasztalat szerzésének a támogatása

Az előzőekben taglalt normál munkatapasztalat szerzési támogatástól az alapvető eltérés abban mutatkozik, hogy ennél az eszköznél nem csak a pályakezdő fiatalok támogatása valósulhat meg.

Támogatásra az a munkanélküli jogosult, aki:

- a munkaügyi nyilvántartásban szerepel (nincs meghatározva mennyi ideje így gyorsítja az elhelyezkedést)
- nem töltötte be a 35. életévét
- egyetemi diplomával rendelkezik
- KKV-nál kíván elhelyezkedni

A támogatás ideje maximum 1 év. A támogatás formája: bértámogatás, amely a bér és járulékainak átvállalására szolgál. A támogatás mértéke: a munkabér és járulékai együttes összegének 75- 100%-a, hátrányos helyzetű térségben történő foglalkoztatás esetén 100%. A támogatás felső határa a mindenkor minimálbér összegének 3 szorosa plusz járulékai.

PhD fokozat eléréséhez munkatapasztalat szerzés támogatása

A normál munkatapasztalat szerzési támogatástól az alapvető eltérés abban mutatkozik, hogy ennél az eszköznél csak azoknak a támogatása valósulhat meg, akik a hároméves doktori iskola elvégzése után a disszertációjuk elkészítéséhez gyakorlati ismeretek megszerzését kívánják igénybe venni.

Támogatásra az a munkanélküli jogosult, aki:

- a munkaügyi nyilvántartásban szerepel (nincs meghatározva mennyi ideje így gyorsítja az elhelyezkedést)
- nem töltötte be a 35. életévét
- egyetemi diplomával rendelkezik
- a PhD iskolát egy évnél nem régebben fejezte be
- KKV-nál kíván elhelyezkedni
- vállalja, hogy a támogatási időszak végére a disszertációja elkészül
- a disszertáció témája szorosan kapcsolódik a vállalat tevékenységéhez
- a disszertáció egy példányát a foglalkoztató szabadon felhasználhatja

A támogatás ideje maximum 1 év, amely plusz 1 évvel meghosszabbítható. A támogatás formája: bértámogatás, amely a bér és járulékainak átvállalására szolgál. A támogatás mértéke: a munkabér és járulékai együttes összegének 75-100%-a, hátrányos helyzetű térségben történő foglalkoztatás esetén 100%. A támogatás felső határa a mindenkor minimálbér összegének 3 szorosa plusz járulékai.

X. Javaslat új munkaerőpiaci programok bevezetésére

A munkaerőpiaci programok alkalmazása sok esetben sokkal hatékonyabb tud lenni, mint az aktív eszközös támogatási rendszer. A programok lehetőséget nyújtanak az aktív eszközös támogatások kombinációjára és sok esetben egyszerűbbé teszik az eljárást.

Lánc program

A program célja:

Elősegíteni a kutatók kis és közép vállalathoz történő áramlását konkrét kutatás vagy fejlesztés kidolgozása céljából, illetve segíti a diplomások elhelyezkedését egyetemi vagy kutatóintézeti területen.

A program leírása:

A KKV konkrét feladat elvégzésével bíz meg egyetemi vagy kutatóintézetnél dolgozó kutatót teljes munkaidős vagy részmunkaidős foglalkoztatás keretén belül. A programban részt vevő két (cég) intézmény egymással megállapodást köt a munkavégzésre. Az egyetem vagy kutatóintézet a kutató helyére ideiglenesen alkalmaz diplomást részmunkaidős vagy teljes munkaidős foglalkoztatás keretén belül.

Támogatás alanyai:

A kutatót befogadó kis és közép vállalatok, illetve felsőfokú oktatási intézetek és kutatóintézetek, akik diplomás foglalkoztatását vállalják.

Támogatás formája:

Vissza nem térítendő bértámogatás, amely a munkabér és az azokat terhelő járulékokra terjed ki.

Támogatás mértéke:

Az új belépő diplomást foglalkoztató egyetem vagy kutatóintézet esetében a munkabér és járulécai együttes összegének 100%-a. A támogatás felső határa a mindenkori minimálbér összegének 3 szorosára plusz járulécai.

A kutatót foglalkoztató KKV esetében pedig a munkabér és járulécai együttes összegének 75%-a. A támogatás felső határa a mindenkori minimálbér összegének 4 szerese plusz járulécai.

A támogatás ideje: 1 év

Támogatás kifizetése: utólagosan, bérjegyzék alapján

A támogatás eredménye:

A KKV-nál tapasztalatcserén résztvevő kutató a támogatási időszak végére a KKV-nál hasznosítható konkrét eljárást, technológiát dolgoz ki vagy új termék bevezetését esetleg egyéb szellemi termék megalkotását végzi el (marketing stratégia stb.), illetve diplomás ideiglenes munkába helyezése munkatapasztalat céljából Kutatóintézetenél, amely megkönnyíti későbbi végleges munkába helyezését. Egyúttal a KKV-knál új kutatóhelyek kerülnek kialakításra.

Vendégprofesszori program

A program célja, leírása:

Elő kívánja segíteni a KKV-nál dolgozó kutatók, diplomások ideiglenes tapasztalat szerzését felsőfokú oktatási intézményben. A programban részt vevő két (cég) intézmény egymással megállapodást köt a munkavégzésre. Ezáltal a vállalkozásoknál dolgozó szakemberek nem csak a legújabb ismeretekre tesznek szert az oktatásra való felkészülésük révén, hanem kapcsolataik is kibővülnek, és az egyetemi előadásokba beépül a vállalati gyakorlat, szemlélet.

A KKV a kutató, vendégprofesszor helyére ideiglenesen alkalmaz pályakezdő diplomást rész munkaidős vagy teljes munkaidős foglalkoztatás keretén belül ezáltal a pályakezdő fiatal vállalati gyakorlatra tesz szert, amely nagy mértékben megkönnyíti a későbbi végleges elhelyezkedését.

Támogatás alanyai:

A felsőfokú oktatási intézetek, amelyek vendégprofesszor foglalkoztatását vállalják illetve a pályakezdő diplomást foglalkoztató kis és közép vállalatok.

Támogatás formája:

Vissza nem térítendő bértámogatás, amely a munkabér és az azokat terhelő járulékokra terjed ki.

Támogatás mértéke:

A pályakezdőt foglalkoztató KKV esetében a munkabér és járulékai együttes összegének 75%-a. A támogatás felső határa a mindenkori minimálbér összegének 3 szorososa plusz járulékai.

A kutatót, vendégprofesszort foglalkoztató egyetem esetében pedig a munkabér és járulékai együttes összegének 100%-a. A támogatás felső határa a mindenkori minimálbér összegének 4 szerese plusz járulékai.

A támogatás ideje: 1 év, amely plusz 1 évvel meghosszabbítható.

Támogatás kifizetése: utólagosan, bérjegyzék alapján

A támogatás eredménye:

A támogatási időszak befejezésével a pályakezdő fiatal szakmai gyakorlatot szerez, és ez megkönnyíti a munkavállalását a vendégprofesszor pedig ismereteinek bővítését kiépített szakmai kapcsolatait a további munkája során tudja kamatoztatni.

Vállalatnál dolgozó kutatók kutatóintézeti munkatapasztalat szerzési programja

A program célja:

Elő kívánja segíteni a Kis és Közép Vállalatnál dolgozó kutatók ideiglenes tapasztalat szerzését kutatóintézetekben (lehet egyetemi is), illetve segíti diplomások elhelyezkedését KKV-knál.

A program leírása:

A KKV-nál dolgozó kutató (diplomás) konkrét feladat elvégzése céljából kutatóintézeti vagy egyetemi kutatóhelyen kerül ideiglenesen foglalkoztatásra. A foglalkoztatás formája lehet teljes munkaidős, illetve részmunkaidős is. A programban részt vevő két (cég) intézmény egymással megállapodást köt a munkavégzésre. A KKV az ideiglenesen távol lévő munkatársa helyére alkalmaz diplomást részmunkaidős vagy teljes munkaidős foglalkoztatás keretén belül, ezáltal az új belépő vállalati kutatóhelyi tapasztalatok birtokába kerül, amely a későbbiekben nagymértékben megkönnyíti a végleges elhelyezkedését.

A támogatás alanyai:

A kutatót befogadó kutatóintézetek (lehet egyetemi is), illetve a Kis- és Közép Vállalkozások, akik újbelépő diplomás ideiglenes foglalkoztatását vállalják.

A támogatás formája:

Vissza nem térítendő bértámogatás, amely a munkabér és az azokat terhelő járulékokra is kiterjed illetve dologi költségtérítés a kutatókat befogadó intézmények részére.

A támogatás mértéke:

A kutatót foglalkoztató kutatóintézet (egyetem) esetében a munkabér és járulékai együttes összegének 100%-a. A támogatás felső határa a mindenkori minimálbér összegének 4 szerese plusz járulékai. A kutatóintézet (egyetem) dologi költségtérítés címén havonta 100 e.Ft vissza nem térítendő támogatásra is jogosult.

Az új belépő diplomást foglalkoztató KKV esetében a munkabér és járulékai együttes összegének 75%-a. A támogatás felső határa a mindenkori minimálbér összegének 3 szorosa plusz járulékai.

A támogatás ideje: 1 év.

A támogatás kifizetése: utólagosan, bérjegyzék alapján a dologi költségekkel együtt.

A támogatás eredménye:

A kutatóintézetnél tapasztalatcserén résztvevő kutató a támogatási időszak végére a KKV-nál hasznosítható konkrét eljárást, technológiát dolgoz ki vagy új termék bevezetését esetleg egyéb szellemi termék megalkotását végzi el (marketing stratégia stb.), illetve diplomás ideiglenes munkába helyezése munkatapasztalat céljából KKV-nál.

Vállalati kutatói gyakorlatszerzési program

A program célja:

Elő kívánja segíteni a Kutatóintézetekben dolgozó kutatók ideiglenes tapasztalat szerzését KKV-nál úgy, hogy olyan munkahelyek kialakítását is támogatja, ahol elméleti kutatók foglalkoztatására nyílik lehetőség, illetve segíti diplomások elhelyezkedését kutatóintézetekben.

A program leírása:

A kutatóintézetnél dolgozó kutató (diplomás) konkrét feladat elvégzése céljából KKV-nál lévő kutatóhelyen kerül ideiglenesen foglalkoztatásra. A foglalkoztatás formája lehet teljes munkaidős, illetve részmunkaidős is. A KKV vállalja, hogy a beruházás támogatással létrehozott kutatóhelyen (helyeken) legalább 3 éven keresztül biztosítja az elméleti kutatók fogadását (a 2-3. évben csak bértámogatás nyújtható). A programban részt vevő két (cég) intézmény egymással megállapodást köt a munkavégzésre. A kutatóintézet az ideiglenesen távol lévő munkatársa helyére alkalmaz diplomást részmunkaidős vagy teljes munkaidős foglalkoztatás keretén belül, ezáltal az új belépő kutatóintézeti tapasztalatok birtokába kerül, amely a későbbiekben nagymértékben megkönnyíti a végleges elhelyezkedését.

A támogatás alanyai:

A kutatót befogadó Kis és Közép Vállalkozások, illetve a kutatóintézetek, akik újbelpő diplomás ideiglenes foglalkoztatását vállalják.

A támogatás formája:

Vissza nem térítendő bértámogatás, amely a munkabér és az azokat terhelő járulékokra is kiterjed illetve kutatóhelyek kialakítására beruházás támogatás.

A beruházás támogatás

- a kutatók foglalkoztatásához szükséges eszközök, berendezések, gépek beszerzésére
- számítógépek és szoftverek beszerzése
- laboratóriumi berendezések beszerzésére

irányul.

A támogatás mértéke:

A kutatót foglalkoztató KKV esetében a munkabér és járulékai együttes összegének 50%-a. A támogatás felső határa a mindenkori minimálbér összegének 4 szerese plusz járulékai. A KKV vissza nem térítendő beruházás támogatásra is jogosult, amely gyakorlatszerzésen lévő kutatóként maximum 1 millió Ft, de legfeljebb az összes beszerzett tárgyi eszköz nettó értékének 80%-a (20% önerő). Az egy pályázó által igényelt beruházás támogatás nem haladhatja meg az 5 millió Ft-t. Az új belépő diplomást foglalkoztató kutatóintézet esetében a munkabér és járulékai együttes összegének 100%-a. A támogatás felső határa a mindenkori minimálbér összegének 3 szorosa, plusz járulékai.

A támogatás ideje: 1 + 2 év.

A támogatás kifizetése: utólagosan, bérjegyzék alapján, a beruházások pedig számla ellenében.

A támogatás eredménye:

A kutatóintézetnél tapasztalatcserén résztvevő kutató a támogatási időszak végére a KKV-nál hasznosítható konkrét eljárást, technológiát dolgoz ki vagy új termék bevezetését, esetleg egyéb szellemi termék létrehozását végzi el (marketing stratégia stb.), illetve diplomás ideiglenes munkába helyezése munkatapasztalat céljából KKV-nál.

XI. Az ösztönzés várható hatásai

A megvalósuló kutatói mobilitás hozzájárul a gazdaság technológiai innováción alapuló versenyképességének javításához. Az akadémiai szféra kutatói megismerkedhetnek a piaci gondolkodásmóddal és lehetőségekkel, pontos képet kaphatnak a vállalati szféra elvárásairól és problémáiról. A vállalati szféra kutatói megismerkedhet az akadémia szféra kutatási lehetőségeivel és eredményeivel.

Budapest, 2005. május